

УДК 338.47

**ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ ЗА
УЧАСТЮ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**FORMATION OF DIGITAL TRANSPORT CORRIDORS WITH THE
PARTICIPATION OF RAIL TRANSPORT**

докт. екон. наук Н. Г. Панченко¹, канд. екон. наук Н. Л. Фролова²

¹Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

²Навчально-науковий інститут «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (м. Харків)

D. Sc. (Econ.) N. G. Panchenko¹, PhD (Econ.) N. L. Frolova²

¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

*²Education and Research Institute Karazin Business School V.N. Karazin
Kharkiv National University (Kharkiv)*

Залізничний транспорт України, як показала практика, є основою забезпечення не лише загальнонаціонального економічного розвитку держави, але й її обороноздатності. Саме тому інноваційна трансформація залізничної галузі повинна відбуватись відповідно до тенденцій зміни світової економіки, яка наразі базується на засадах цифровізації та інформатизації. Розвиток інформаційних технологій на підприємствах залізничного транспорту України здійснювався у взаємозв'язку з процесом масштабної реструктуризації системи управління перевезеннями, що було розпочато на початку 2000-х років і, як свідчать реалії, триває до теперішнього часу [1]. Його основою стала оптимізація управлінської діяльності за рахунок використання сучасних технічних і технологічних рішень в області транспортного менеджменту, телекомунікацій, інформаційних технологій.

Одним з найбільш ефективних напрямків розвитку ІТ-технології та інтеграції залізничних систем з системами інших учасників (вітчизняних та міжнародних) перевізного процесу є формування цифрових транспортних коридорів. Метою їх формування є створення єдиного інформаційного простору для учасників перевізного процесу, використання якого забезпечить підвищення якості транспортно-логістичних послуг і знизить витрати на організацію перевізної діяльності. Розвиток ІТ-систем залізничного транспорту в межах цифрових транспортних коридорів слід проводити за трьома напрямками:

- розвиток систем електронного документообігу;
- створення інтелектуальної системи управління перевізним процесом;

- формування інноваційних технологій і транспортних продуктів.

В умовах сформованих на даному етапі розвитку галузевих закритих систем електронного документообігу (системи управління транспортними потоками на залізничному транспорті, національної автоматизованої інформаційної системи електронного декларування для митного оформлення вантажів, система електронного документообігу на залізничному транспорті) доцільно виділити наступні етапи подальшого розвитку:

Етап 1. Організація повного електронного документообігу під час організації спільної перевізної діяльності.

Етап 2. Формування інноваційних платформи для інтеграції інформації з міжнародними суб'єктами перевізної діяльності, сервера інтеграційних платформ розмістити в транспортно-логістичних центрах (місцях перетину потоків різних видів транспорту).

Етап 3. Уніфікація форм проектних документів, щодо забезпечення формування і реалізації інноваційного проекту, і розробка відповідного законодавства.

При наявності загальної електронної платформи накопичення інформації з перевізної діяльності з відповідним розмежуванням прав доступу до інформації кожного з учасників, в тому числі контролюючих органів, з урахуванням підтвердження інформації електронним цифровим підписом, необхідність в існуванні окремих документів зникне. Будь-яка інформація буде представлена у вигляді блоків інформації підтверджених електронним цифровим підписом.

Забезпечення сталого розвитку залізничного транспорту України і його конкурентоспроможності на вітчизняному і міжнародному транспортному ринку вимагає кардинального перегляду методів та моделей господарювання залізничної галузі. В таких умовах цифрові транспортні коридори є дієвим інструментом досягнення встановлених пріоритетів, реалізація яких потребує організаційно-економічного забезпечення та державної підтримки, перш за все у правовому полі.

[1] Dykan V., Tokmakova I., Kalicheva N., Korin M., Kozlova A. Formation of the Institutional Model of Public Administration of Post-Industrial Transformation of the Ukrainian Industrial Complex. International Journal of Engineering & Technology. 2018. 7 (4.3). P. 438 – 444.